

Stichting Louis Bolk Instituut

Jaarrapport 2019

Inhoud

1 Bestuursverslag	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Resultaatanalyse t.o.v. de begroting	4
1.3 Resultaatbestemming 2019	5
1.4 Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2019	5
1.5 Activiteiten en beleid	5
2 Jaarrekening	10
3 Overige gegevens	19

1 Bestuursverslag

Dit verslag bevat de jaarrekening van Stichting Louis Bolk Instituut, gevestigd in Bunnik.

1.1 Algemeen

Oprichting en doel

Stichting Louis Bolk Instituut

De Stichting voor Fenomenologische Natuurwetenschap is opgericht op 16 juni 1971. In 2004 is de naam gewijzigd in Stichting Louis Bolk Instituut. De Stichting heeft tot doel het bevorderen van kennisontwikkeling en –overdracht op het terrein van de duurzame landbouw, voeding en gezondheid. Drie schakels die sterk samenhangen en een integrale aanpak vergen. De Stichting werkt aan het versterken van natuurlijke systemen en processen, of dat nu een agrarisch gebied is, een bedrijf, een patiënt of een stadswijk. Dit doet de Stichting samen met betrokkenen uit de praktijk (participatief). Er wordt gewerkt vanuit een pionierspositie en vanuit samenhang door vraagstukken in een groter geheel te plaatsen (systeembenadering). Stichting Louis Bolk Instituut draagt concreet bij aan gezondheid en vitaliteit, een veerkrachtig voedselsysteem, biodiversiteit, natuur en een duurzame leefomgeving.

1.2 Resultaatanalyse t.o.v. de begroting

In 2019 heeft het Louis Bolk Instituut het boekjaar afgesloten met een positief resultaat van € 796.920,- voor vennootschapsbelasting (2018 € 481.707,-). Dit is € 424.950,- hoger dan begroot. Het hogere resultaat werd met name veroorzaakt door de hogere netto project- en subsidiebatens dan begroot (€ 226.879,-), de ontvangen loonkostensubsidie uit de WBSO die niet was begroot (€ 134.830,-) en de lagere personeel gerelateerde kosten (€ 96.535,- lager). De resultaatsuitkering aan medewerkers leidt daarentegen tot extra kosten (€ 47.217,-).

Begroot resultaat 2019 voor VPB	371.970
Hogere netto project- en subsidiebatens	226.880
Hogere giften, baten uit fondsenwerving en overige baten	18.729
Lagere lonen, salariskosten en sociale lasten	96.535
Loonkostensubsidie WBSO	134.830
Lagere afschrijvingskosten	14.146
Lagere fin. baten/lasten en belastingen (excl. vbp)	228
Resultaatsuitkering aan medewerkers	47.217-
Hogere overige bedrijfslasten	19.181-
Werkelijk resultaat 2019 voor VPB	796.920

1.3 Resultaatbestemming 2019

Het nettoresultaat van de Stichting Louis Bolk Instituut bedraagt € 796.523,- voor aftrek van vennootschapsbelasting. In dit bedrag, is de 10% resultaatsuitkering aan medewerkers voor VPB al verrekend. Hiervoor is een bedrag van € 88.546,63 als verplichting opgenomen, die na definitieve goedkeuring van de jaarrekening 2019 zal worden uitbetaald. Het nettoresultaat na vennootschapsbelasting is € 612.642,-.

Gezien de onzekerheid rond de economische ontwikkelingen na de coronacrisis wordt een deel van het resultaat toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor innovatieprojecten en het grootste deel gereserveerd voor de continuïteitsreserve. Het nettoresultaat van Stichting Louis Bolk Instituut over 2019 wordt als volgt verwerkt:

VOORSTEL

Toevoeging aan de continuïteitsreserve	€	407.058
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Innovatieprojecten	€	<u>205.584</u>
Totaal	€	<u><u>612.642</u></u>

1.4 Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2019

De Raad van Toezicht wordt gevormd door:

Drs. P.L.B.A. van Geel, voorzitter

Dhr. L.W. Lageweg

Dhr. A.J. Zwart.

De Raad van bestuur werd in 2019 gevormd door Prof. Dr. Ing. Jan Willem Erisman.

1.5 Activiteiten en beleid

Verslagjaar 2019

Het jaar 2019 was zeer succesvol voor het Louis Bolk Instituut. De maatregelen die de afgelopen jaren genomen zijn, blijken succesvol en de organisatie is robuust, zowel wat betreft de financiën, de positie als ook qua organisatie. In 2019 is de Raad van Advies ingesteld met een brede vertegenwoordiging uit bedrijfsleven, wetenschap en NGO's op de gebieden van landbouw, voeding en gezond. De adviezen van de raad zijn gedegen en van goede kwaliteit en helpen om de komende jaren de positionering en de strategie te versterken.

De doorgemaakte groei en mogelijke verdere groei maken dat naar een aantal sleutelposities in de organisatie gekeken moet worden om die robuustheid vast te houden. Door de uitspraak op 29 mei van de Raad van State over de programmatische aanpak stikstof is er veel aandacht gekomen voor werk van het instituut. Via verschillende media optredens en adviesrollen van beleid en bedrijfsleven is de positie van het instituut versterkt. Hierdoor zijn er ook meer mogelijkheden ontstaan voor onderzoek en kennisontwikkeling. De werkvoorraad is daarom goed voor de landbouwprogramma's. Door het ontbreken van een programma coördinator blijft het programma Voeding & Gezondheid achter bij deze ontwikkeling. Deze positie is in 2019 succesvol ingevuld waardoor ook weer geïnvesteerd kan worden in de opbouw van dit programma. In 2019 zijn vacatures succesvol ingevuld met jonge en meer ervaren medewerkers. Het personeelsbestand heeft een goede verdeling tussen senioren en startende onderzoekers. Door de benodigde inwerktijd en het groot aantal projecten is de werkdruk bij de senioren hoog. Het vinden van een goede balans tussen hoge werkdruk en productiviteit blijft een uitdaging binnen een instituut met gedreven mensen. Op de acquisitie positie, cruciaal in de doorontwikkeling van de intern gestuurde programma acquisitie, is afscheid genomen van de in 2018 aangetrokken business developer. Eind 2019 is een opvolger aangetrokken die 1 januari 2020 begint. Verdere uitbreiding van de interne acquisitie ondersteuning zal worden opgepakt als deze positie naar behoren functioneert waardoor de behoefte adequaat gesteld kan worden.

Het jaar 2019 was voor het Louis Bolk Instituut financieel een goed jaar. Het resultaat steeg van € 481.707,- in 2018 naar € 796.920,- in 2019 (voor vennootschapsbelasting). Het resultaat wordt voor een deel ingezet voor vernieuwing in het onderzoek en als aanvulling op de continuïteitsreserve. Een substantiële continuïteitsreserve maakt dat het instituut verder kan bouwen aan haar missie en een passend onderzoeks- en adviesprogramma, ook als de coronacrisis op termijn negatieve (financiële) effecten voor het instituut blijkt te hebben.

Beleid ten aanzien van de financiële reserves

Het beleid ten aanzien van reservevorming is ongewijzigd gebleven. Dit beleid is gericht op het vormen resp. handhaven van een bestemmingsreserve als buffer voor vaste kosten met een omvang ter grootte van de totale vaste lasten over 3 maanden.

Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor organisaties in Nederland. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de omzet, het resultaat en daarmee het

vermogen van Stichting Louis Bolk Instituut. Vanwege deze onzekerheid is besloten de continuïteitsreserve te laten stijgen tot boven de vastgestelde norm.

Boven dit bedrag kan er sprake zijn specifieke bestemmingsreserves voor bepaalde doeleinden. Innovatie(projecten) zijn vanuit de stichting sinds 2018 de voornaamste bestemmingsreserve .

De totale reserve na verwerking van resultaat 2019 bedraagt € 1.714.718,- en bestaat uit 3 onderdelen:

1. De specifieke reserve voor innovatieprojecten. In 2019 is vooruitlopend op het positieve resultaat € 215.990,- middels projecten gealloceerd aan innovatie. In 2019 is € 91.775 aan de reserve onttrokken vanwege reeds gemaakte kosten aan innovatieprojecten. Er wordt € 81.369,- extra gereserveerd om ook in te aankomende jaren op eenzelfde basis (ongeveer € 200.000,- aan innovatieprojecten per jaar) voort te kunnen zetten, ook bij eventuele tegenvallende resultaten door de huidige crisis. De bestemmingsreserve innovatieprojecten bedraagt hierdoor op 31 december 2019 € 400.000,-.
2. De continuïteitsreserve zou vanuit het beleid € 934.528,- moeten bedragen en wordt berekend als 3 maanden van de totale vaste lasten, ofwel 25% van de vaste kosten in de jaarbegroting 2020 zijnde € 3.738.111,- wat resulteert in een bedrag van € 934.528,-.
3. De verhoging van de continuïteitsreserve vanwege de onzekere effecten van de coronacrisis. Bekend is dat subsidieprojecten en onderzoeksprojecten in algemene zin een langere doorlooptijd hebben en effecten in subsidiebudgetten vaak vertraagd tot stand komen. Het is nog vroeg maar het besluit is rekening te houden met een tijdelijk maar forse dip in alle markten van het instituut van 2 jaar in de aankomende 4 jaar. Het is niet de bedoeling het instituut in stand te houden zonder bestaansrecht, wel is het in algemeen belang een tijdelijk terugloop van productiviteit vanwege de coronacrisis geen verlies van opgebouwde kennis en kunde te laten zijn. Afgeleid van de berekening voor continuïteitsreserve is besloten extra reserve aan te leggen om 2x in die 2 jaar (bij voorkeur 1x in ieder jaar) 1/5 van het instituut voor 3 maanden overeind te kunnen houden. Dit resulteert in een extra toevoeging aan de continuïteitsreserve van € 380.099,-. Als meer bekend is over het effect op het instituut en definitief is vastgesteld dat het bedrag, of een deel ervan, niet nodig is voor dit doel, dan zal een andere bestemming voor dit bedrag worden gevonden passend bij de aard van het instituut.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat volgens de onderstaande opstelling te verwerken:

Stichting Louis Bolk Instituut	Stand Ultimo 2019	Mutatie 2019	Stand Ultimo 2018
Stichtingskapitaal	91	-	91
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	91	-	91
<i>Algemene reserve</i>			
Continuïteitsreserve	1.314.627	407.058	907.569
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.314.627	407.058	907.569
<i>Bestemmingsreserve</i>			
Bestemmingsreserve Innovatieprojecten	400.000	205.584	194.416
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	400.000	205.584	194.416
Vermogen Louis Bolk Instituut	1.714.718	612.642	1.102.076

Toekomstvisie, ontwikkelingen 2020

Het instituut staat er goed voor. Het herstel van de financiële positie werd ingezet in 2017 en heeft zich in 2019 versterkt voortgezet. De bestemmingsreserve is op orde en er is voldoende ruimte voor het initiëren van eigen ontwikkelingen (innovatie) die op termijn moeten bijdragen aan programmavernieuwing of een betere onderzoeksinfrastructuur. Ook de personele verdeling is goed in balans qua leeftijd en ervaring van onderzoekers. Door de groei van de organisatie blijkt de in 2017 geminimaliseerde ondersteuning onvoldoende om voldoende kwaliteit te blijven leveren zonder hoge werkdruk. Door ziekte en personeelwisseling blijkt de Financiële Administratie en daarmee het optimaal functioneren van het primaire proces kwetsbaar. In 2020 zal hier naar mogelijkheden gezocht worden om hier structureel een oplossing voor te vinden. Dit zal onderdeel worden van het strategieproces dat begin 2020 van start is gegaan. Gezien de goede financiële positie en werkvoorraad zal de nadruk in de nieuwe strategie liggen bij het optimaal faciliteren van het primaire proces door ondersteuning, Acquisitieondersteuning, Financiële Administratie en directie en op het robuust maken van de organisatie voor de toekomst. Hierbij gaat het vooral om de interne organisatie en de organisatie van de begeleiding van mensen, de acquisitieondersteuning en de inhoudelijke ontwikkelingen voor de toekomst.

Het robuust maken van de organisatie is des te belangrijker gezien de te verwachten economische gevolgen van de coronacrisis. De missie van het instituut biedt vele mogelijkheden om na de coronacrisis de maatschappij te helpen met het ontwikkelen van minder kwetsbare, robuuste systemen door versterken van het adaptief vermogen. Echter, de expertise zal hier voor uitgebreid moeten worden en ook zal er op andere markten geopereerd moeten gaan worden. In de nieuwe strategie zal hier volop aandacht aan worden besteed. Er liggen ook nog belangrijke vraagstukken over de balans tussen vernieuwing en implementatie, landbouw en voeding/gezondheid, mate van financiering door bedrijfsleven, samenwerking met andere instituten en het organiseren van de kennisinfrastructuur in Nederland. Het instituut zal het komende jaar met de Raad van Advies en de leden van de Raad van Toezicht voorbereidingen voor strategische keuzes maken, zodat in september 2020 de nieuwe strategie van het instituut gereed zal zijn.

Bunnik, 14 april 2019

Prof. Dr. Ing. J. W. Erisman
Directeur/Bestuurder

2 Jaarrekening

Balans per 31 december 2019

(na resultaatsbestemming)

Activa

(in euro's)

Vaste activa

Materiële vaste activa (1)	82.523	83.258
Financiële vaste activa (2)	<u>2.527</u>	<u>2.499</u>
	85.050	85.757

Vlottende activa

Voorraad (3)	1.725	200
Onderhanden projecten (4)	1.163.347	95.147
Vorderingen (5)	907.461	654.926
Liquide middelen (6)	<u>2.186.234</u>	<u>2.125.869</u>
	4.258.767	2.876.142

Totaal activa

<u>4.343.817</u>	<u>2.961.899</u>
-------------------------	-------------------------

Passiva

(in euro's)

Eigen vermogen (7)

Stichtingskapitaal	91	91
Algemene reserves	1.314.627	907.569
Bestemmingsreserves	<u>400.000</u>	<u>194.416</u>
Totaal eigen vermogen	1.714.718	1.102.076

Kortlopende schulden (8)	2.629.099	1.859.823
--------------------------	-----------	-----------

Totaal passiva

<u>4.343.817</u>	<u>2.961.899</u>
-------------------------	-------------------------

Staat van baten en lasten

(in euro's)

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Project- en subsidiebat en	6.012.507	5.110.500	5.658.394
Ingekochte projectkosten	-1.775.127	-1.100.000	-1.964.059
Netto project- en subsidiebat en	<u>4.237.380</u>	<u>4.010.500</u>	<u>3.694.335</u>
Baten uit fondsenwerving	2.198		5.323
Gift en overige baten (9)	17.531	1.000	7.545
Som der baten	<u>4.257.109</u>	<u>4.011.500</u>	<u>3.707.203</u>
Lonen en salarissen (10)	2.591.869	2.721.097	2.460.347
Sociale lasten (10)	410.552	424.142	357.627
Afschrijvingen op materiële vaste activa (11)	18.786	32.932	12.514
Overige bedrijfslasten (12)	437.710	418.529	390.479
Som der lasten	<u>3.458.917</u>	<u>3.596.700</u>	<u>3.220.967</u>
Bedrijfsresultaat	<u>798.192</u>	<u>414.800</u>	<u>486.236</u>
Financiële baten en lasten	-1.272	-1.500	-4.529
Resultaat bedrijfsuitoefening voor belastingen	<u>796.920</u>	<u>413.300</u>	<u>481.707</u>
Belastingen	184.278		100.083
Netto resultaat na belastingen	<u>612.642</u>	<u>413.300</u>	<u>381.624</u>
Resultaatverdeling (voorstel):			
Continuïteitsreserve	407.058		187.209
Bestemmingsreserve Innovatieprojecten	205.584		194.416
Bestemmingsreserve Herhuisvesting			
	<u>612.642</u>		<u>381.625</u>

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening

Algemeen

De stichting heeft de jaarrekening opgesteld volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De jaarrekening is opgemaakt op 17 april 2020.

Valuta-omrekening

De jaarrekening luidt in Euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta is.

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire pos-ten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen, gebaseerd op de geschatte economische levensduur met uitzondering van de grond, waarop niet wordt afgeschreven. De afschrijvingen worden naar tijdsgelang, vol-gens de lineaire methode vanaf het moment van ingebruikneming van het actief, berekend over de aanschafwaarde.

Financiële vaste activa

Effecten

De effecten onder de financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Voorraad

Voorraad betreft de voorraad boeken "Bodemsignalen voor grasland", die zijn ingekocht om ze vervolgens met een marge te verkopen. De ultimo 2019 aanwezige boeken zijn gewaar-deerd tegen de inkoopprijs.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten hebben betrekking op opdrachten en worden gewaardeerd op integrale kostprijs. In de waardering van de onderhanden werken de directe en indirect toe-rekenbare loon- en overheadkosten, uitbesteed werk, alsmede de kosten van grond- en hulpstoffen begrepen.

Op onderhanden projecten wordt zo nodig een voorziening voor te verwachten verliezen in mindering gebracht. De onderhanden projecten worden verminderd met de gefactureerde voorschotten.

I.v.m. met de situatie rondom het coronavirus stellen wij voor om volgende passage hier op te nemen:

Coronavirus (COVID-19)

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor organisaties in Nederland. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de omzet, het resultaat en daarmee het vermogen van Stichting Louis Bolk Instituut.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De toegezegde-bijdrageregelingen zijn ondergebracht bij een levensverzekeringsmaatschappij. Dit houdt in dat onderneming enkel de verplichting heeft de overeengekomen bijdragen aan de verzekeringsmaatschappij te betalen. Het actuariële risico ligt volledig bij de verzekeringsmaatschappij. De verschuldigde bijdragen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld.

Opbrengsten

Project- en subsidiebaten

Onder subsidies zijn te verstaan bijdragen die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de uitvoeringskosten, dan wel afhangen van een door de organisatie geleverde prestatie. Een voorbeeld van veel voorkomende subsidies is: subsidies voor prestaties, bijvoorbeeld voor wetenschappelijk onderzoek.

Verlenen van diensten

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichtte prestaties.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Materiële vaste activa (1)	Inventaris				Totaal 2019
	Gebouwen	Computers	en machines	Presentatie materiaal	
Boekwaarde per 1 januari	12.244	23.099	45.766	2.149	83.258
Bij: Investerings	-	12.255	4.412	-	16.667
Af: Afschrijvingen	1.347	6.738	8.843	474	17.402
Boekwaarde per 31 december	<u>10.897</u>	<u>28.616</u>	<u>41.335</u>	<u>1.675</u>	<u>82.523</u>
Cumulatieve aanschafwaarde 1 januari	13.480	81.451	61.652	5.062	161.645
(Des)investering cum. aanschafwaarde	-	12.255	4.412	-	16.667
Cum. aanschafwaarde 31 december	<u>13.480</u>	<u>93.706</u>	<u>66.064</u>	<u>5.062</u>	<u>178.312</u>
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari	1.236	58.352	15.886	2.913	78.387
Mutatie cum. afschrijvingen	1.347	6.738	8.843	474	17.402
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	<u>2.583</u>	<u>65.090</u>	<u>24.729</u>	<u>3.387</u>	<u>95.789</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>10.897</u>	<u>28.616</u>	<u>41.335</u>	<u>1.675</u>	<u>82.523</u>

In 2019 is de afschrijvingmethodiek aangepast om aan te sluiten op de fiscale afschrijvingstermijnen. Na aanpassing worden naar categorie van activa de volgende afschrijvingsmethodieken gehanteerd:

Gebouwen en verbouwing	10% - 20%
Computers	20%
Inventaris en machines	20%

Financiële vaste activa (2)	31-12-2019	31-12-2018
Effecten		
30,45 (29,75) certificaten van aandelen Triodosbank à € 83 (€ 84)	2.527	2.499
	<u>2.527</u>	<u>2.499</u>
Boekwaarde per 31 december		
	31-12-2019	31-12-2018
Voorraad (3)	1.725	200
Boekwaarde per 31 december	<u>1.725</u>	<u>200</u>
	31-12-2019	31-12-2018
Onderhanden projecten (4)		
Onderhanden projecten, gemaakte kosten	2.762.673	1.609.802
Onderhanden projecten, vooruitontvangen	1.453.725-	1.301.216-
Onderhanden projecten, per saldo	1.308.948	308.586
Voorziening voor projectverliezen	145.601-	213.439-
	<u>1.163.347</u>	<u>95.147</u>

Vorderingen (5)	31-12-2019	31-12-2018
Debiteuren	697.309	628.431
Voorziening inzake dubieuze debiteuren	23.556-	30.776-
Geldlening aanvragers projecten	172.462	2.700
Vooruitbetaalde kosten	33.475	34.036
Overige vorderingen	27.771	20.535
	<u>907.461</u>	<u>654.926</u>

Liquide middelen (6)	31-12-2019	31-12-2018
Bank	2.185.401	2.125.188
Kas	833	681
	<u>2.186.234</u>	<u>2.125.869</u>

Eigen vermogen (7)	Stand per 31-12-2019	Mutaties 2019	Mutaties 31-12-2018
Stichtingskapitaal LBI	91	-	91
	<u>91</u>	<u>-</u>	<u>91</u>
Algemene reserve			
Continuïteitsreserve	1.314.627	407.058	907.569
	<u>1.314.627</u>	<u>407.058</u>	<u>907.569</u>
Bestemmingsreserve			
Bestemmingsreserve Innovatieprojecten	400.000	205.584	194.416
	<u>400.000</u>	<u>205.584</u>	<u>194.416</u>
Totaal eigen vermogen	<u>1.714.718</u>	<u>612.642</u>	<u>1.102.076</u>

Kortlopende schulden (8)	31-12-2019	31-12-2018
Crediteuren	773.104	622.122
Belastingen en premies sociale verzekeringen	147.574	159.637
Vooruit ontvangen bedragen	1.166.424	695.200
Nog te betalen bedragen	173.982	206.731
Reservering vakantiegeld	110.155	105.076
Reservering vakantiedagen en overuren	74.023	71.057
Vennootschapsbelasting	183.837	
	<u>2.629.099</u>	<u>1.859.823</u>

Bankgarantie

Op 1 augustus 2017 is een garantstelling ter hoogte van € 23.138,- afgegeven ten behoeve van de huur van het pand aan de Kosterijland te Bunnik. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en regelingen

Leaseverplichting

De stichting heeft leasecontracten afgesloten voor drie auto's. De gemiddelde looptijd bedraagt 28 maanden. De verplichting voor 2020 bedraagt € 17.145,-.

Aankoop pand

Op 16 december 2019 is een aankoopverplichting aangegaan ten behoeve van het realiseren van de toekomstige opslagruimte in Bunnik. Het te betalen bedrag is met betrekking tot het appartementsrecht € 44.850,00 (excl. BTW) en de voor de bijbehorende grond € 174.421,50 (incl. kosten en belastingen).

Huur

Op 1 augustus 2017 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan met een looptijd tot en met 31 juli 2027. De aanvangshuurprijs, is vanwege de huur van extra ruimtes op 1 augustus 2018 verhoogt tot € 77.426,- per jaar. Tevens is er een opslagruimte gehuurd met als aanvangsprijs € 12.000,- per jaar. Op beiden is een jaarlijkse indexering van toepassing. Nadat het aangekochte pand gerealiseerd is, zal de huur van de opslagruimte worden opgezegd.

Toekomstige opbrengst

Bij de verkoop van de activiteiten van AE/LBI is met de koper overeengekomen, dat een deel van de koopprijs zal bestaan uit een aandeel (1/3e) in de toekomstige positieve netto resultaten van deze activiteiten tot een maximum bedrag van € 75.000,-. In de boekjaren 2015 en 2017 is hiervan totaal € 36.016,33 gerealiseerd.

Coronavirus (COVID-19)

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor organisaties in Nederland. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de omzet, het resultaat en daarmee het vermogen van Stichting Louis Bolk Instituut.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Giften en overige baten (9)	2019	2018
Gift	575	500
Verkoop publicaties	544	575
Verhuur ruimten / diverse baten		1.570
Handling Fee Administratie		1.102
Winstuitkering Agro Eco		3.798
Diverse baten	16.412	
	<u>17.531</u>	<u>7.545</u>

Personeelslasten (10)	2019	2018
Bruto salarissen	2.201.704	2.031.430
Pensioenpremie	138.719	124.321
Reiskosten woon/werk	53.231	46.553
Lease auto	-	6.346
Ontvangen ziekengeld	21.628	18.722
Overige personeelskosten	55.882	41.837
Uitzendkrachten en dienstverlening derden	163.961	228.582
Totaal lonen en salarissen	<u>2.591.869</u>	<u>2.460.347</u>
Sociale lasten	382.377	332.534
Ziekteverzuimverz. en aanvullende WIA verzekering	28.175	25.093
Werkgeversbijdrage ziektekostenverzekering		
Totaal sociale lasten	<u>410.552</u>	<u>357.627</u>
Totale personeelskosten	<u>3.002.421</u>	<u>2.817.974</u>

Er waren in 2019 gemiddeld 47 personeelsleden (37,3 fte) in dienst van de stichting tegenover 45 personeelsleden (34,5 fte) in 2018

Afschrijvingen op materiële vaste activa (11)	2019	2018
Gebouwen	1.348	1.236
Computers	6.738	8.389
Inventaris en machines	10.700	2.889
	<u>18.786</u>	<u>12.514</u>

Overige bedrijfslasten (12)	2019	2018
Huur	90.587	85.403
Herhuisvesting		4.033
Energiekosten	40.997	20.707
Overige huisvestingskosten	5.048	5.014
Publiciteitskosten	25.193	30.710
Bestuurskosten	12.265	12.857
Autokosten	5.181	6.009
Kantoorkosten	155.942	110.972
Diverse algemene kosten	69.309	60.274
Niet verrekenbare BTW op inkoopfacturen	33.188	54.500
Diverse lasten		
	<u>437.710</u>	<u>390.479</u>

3 Overige gegevens

Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

De stichting kent één natuurlijk bestuurder, om deze reden wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling volgens RJ 640.425 waarin bepaald is dat geen beloningen van bestuurders vermeld hoeven te worden indien de beloning tot één natuurlijk persoon herleid kan worden.

De Raad van Toezicht heeft – in totaal – in het verslagjaar 2019 een vergoeding van € 12.265,- ontvangen, tegenover een bedrag van € 12.857,- in 2018.